

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Den 22. februar 1985 fremsatte socialdemokratiet et forslag til folketingsbeslutning om frivillig gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennem udbygning af efterlønsordningen med delefterløn (se Folketingstidende 1984-85, forhandlingerne sp. 6294 og 7142, tillæg A sp. 3689 samt tillæg B sp. 3097).

Den 8. maj 1985 fremsatte socialministeren forslag til lov om delpension, et forslag, der blev gennemført den 9. oktober 1985 (se L 26 samt Folketingstidende 1985-86, forhandlingerne sp. 431 og 689).

Det ser ud, som om socialministeren har samlet flertal for sit lovforslag og det derfor kan forventes gennemført i indeværende folketingsår. Det er imidlertid således, at den ene af arbejdsmarkedets to parter, nemlig Landsorganisationen i Danmark, skarpt har taget afstand fra socialministerens delpensionsforslag og påpeget en række alvorlige konsekvenser af ministerens lovforslag.

Et delpensionsforslag som foreslået af socialministeren har ingen politisk fremtid for sig, selv om et flertal i folketinget måtte vedtage det, såfremt forslaget ikke bliver accepteret af arbejdsmarkedets parter.

Forslagsstillerne har derfor fundet det hensigtsmæssigt at genfremsætte - i tillempet form - forslaget om frivillig gradvis tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet gennem udbygning af efterlønsordningen med delefterløn. Forslaget er dog nu udarbejdet som et egentligt lovforslag og ændret ud fra den forudsætning, at socialministerens lovforslag vedtages af et flertal i folketinget.

Det drejer sig især om muligheden for at genindtræde i delefterlønsordningen, efter at man har forladt den, idet socialministerens delpensionsforslag åbner en sådan mulighed, og forslagsstillerne finder det derfor uholdbart, at der ikke er en tilsvarende mulighed inden for delefterlønsordningen.

Forslagsstillerne har endvidere fundet det nødvendigt at stille forslag om afskaffelse af laveste

efterlønsatts, fordi denne sats nu gennem en udhuling af dyrtidsreguleringen under normale omstændigheder betyder, at efterlønsmodtagere på laveste sats stilles ringere end førtidspensionister og folkepensionister.

Retten til delefterløn opnår man efter samme regler som retten til efterløn.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Ad §§ 75 h-75 i

Betingelserne for delefterløn er identiske med betingelserne for efterløn.

Ad § 75 j

Nedsættelsen i arbejdstid med en fjerdedel og halvdelen tager sit udgangspunkt i den overenskomstmæssigt aftalte ugentlige arbejdstid, og når nedsættelsen fastsættes i såkaldte runde brøker, er det for på denne måde nærmere at få overblik over deltidbeskæftigelsens omfang samt mulighed for at tilbyde dem, der ufrivilligt er på nedsat arbejdstid, en højere ugentlig arbejdstid gennem den »ledigblevne« arbejdstid på arbejdspladsen ved, at en eller flere af medarbejderne går på delefterløn.

Vedrørende stk. 2 anføres, at udgangspunktet er, at man kan gå fra trin 1 til trin 2 eller til efterløn, medens man ikke kan gå fra en kortere arbejdstid til en længere arbejdstid. Begrundelsen er, at man ønsker at beskytte den pågældende medarbejder mest muligt, således at denne aldersgruppe ikke bliver kastebold på arbejdspladsen for periodevis svigtende ordretilgang.

Det er dog muligt, at man bør indsætte en modifikation, således at den pågældende, når særlige omstændigheder taler herfor, kan gå op på et højere timetal, således som der også er mulighed for efter socialministerens delpensionsforslag.

Vedrørende stk. 3 anses det for en naturlig konsekvens af reglerne om deltidbeskæftigelse, at retten til delefterløn bortfalder efter 13 ugers ledighed.

Vedrørende stk. 4 skal anføres, at det er nødvendigt med en praksis svarende til socialministe-